

BŪTINGĖS EVANGELIKŲ LIUTERONŲ BAŽNYČIA

Būtingės evangelikų liuteronų parapija yra viena iš keturių seniausiai veikiančių Lietuvoje, jos istorija siekia XVI a. vidurį, kuomet pirmą kartą buvo paminėta rašytiniuose šaltiniuose kaip Rucavos (miestelio Latvijos teritorijoje) parapijos filija. 1560 m. vizitacijos dokumente paminėtas ir pirmasis kunigas Matias Sokobelijus (Matthias Saccobelius). Latvijos pasienyje įsikūrusi parapija kurį laiką buvo vadinama Šventosios parapija, o dabartinis Būtingės pavadinimas aiškinamas dviem būdais: yra manančių, jog Būtingė – senas kuršiškas pavadinimas, tuo tarpu kiti teigia, kad miestelio pavadinimas kilęs iš buvusio dvaro pavadinimo „Butendiekshof“ ar „Budendiekshof“.

Pirmoji bažnyčia Būtingėje stovėjo prie Šventosios upės žiočių. Karų su Švedija metu, apie 1638 m. per didelį potvynį pastatas buvo nuneštas į jūrą. Pasakojama, kad vandenyje stūksančius bažnyčios griuvėsius galima buvo matyti dar ir po šimto metų. Antroji medinė bažnyčia išliko 1640 m., šiek tiek atokiau nuo upės ir jūros. 1728 m., hercogo Ferdinando nurodymu, pastatyti tretieji maldos namai, kurie XVIII a. viduryje perstatyti naujoje vietoje – Būtingės dvaro teritorijoje. Ketvirtosios bažnyčios statybą organizavo ir finansavo tuometinis dvaro savininkas Eberhartas Kristupas fon Mirbachas (Eberhard Christoph von Mirbach). Medinė bažnyčia galutinai sugriuvo 1809 m., tad iki to laiko, kol buvo pastatyta naujoji bažnyčia, 15 metų parapijiečiams teko vykti melstis į Rucavos miestelį. 1822 m. Rucavos kunigas Ferdinandas Mykolas Baumbachas (Ferdinand Michael Baumbach) iš caro Aleksandro I išrūpino ne tik leidimą bet ir pinigų naujos bažnyčios Būtingėje statyboms. 1824 m. penktą kartą perstatyta Būtingės bažnyčia išliko iki šių dienų. Bažnyčios pašventinimo data užfiksuota pastato fasade virš pagrindinio įėjimo. 1866 m. pristatytas bokštas, į kurį 1926 m. įkeltas Liepojoje nulietas varpas su užrašu „Būtinu draudzes zvans 1926.G. – BEKER un Ko LIEPAJA“ (Būtingės parapijos varpas 1926 m. – Beker ir Ko Liepoja). Originalaus varpo dūžius galime išgirsti ir dabar. Iš akmenų ir plytų pastatytoje bažnyčioje yra 320 sėdimų vietų, kurias pamaldų ir švenčių metu užpildo vietiniai ir kitų Latvijos pasienio miestelių tikintieji. Bažnyčia naudojama – joje vyksta pamaldos, krikšto, vestuvių, laidotuvių bei kitos apeigos. Parapiją aptarnauja kunigas Saulius Varanavičius. Būtingės evangelikų liuteronų bažnyčios parapijoje yra apie 200 tikinčiųjų. Bažnyčia taip pat naudojama ir visuomenės poreikiams, nuo 1981 m. bažnyčios šventoriuje kasmet organizuojamos vaikų ir jaunimo stovyklos, vyksta edukaciniai renginiai, vasaromis rengiami dailininkų plenerai. Bažnyčią puošia skulptoriaus P. Barono 2007 m. atkurta bažnyčios relikvija – simbolinis laivas.

2009 m. neoklasicizmo architektūrinio stiliaus bažnyčia įtraukta į kultūros paveldo vertybių sąrašą, o 2016-01-21 paskelbta valstybės saugomu objektu. Nuo 2016 m. vykdomi stogo keitimo, patalpų remonto ir fasadų restauracijos darbai.

Parengė Laurencija Budrytė-Ausiejienė, 2017